

HASTANE HİZMETLERİ ALT SEKTÖRÜNÜN FİNANSAL PERFORMANSININ TREND ANALİZİYLE İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE FINANCIAL PERFORMANCE OF THE HOSPITAL SERVICES SUB-SECTOR BY TREND ANALYSIS

Öğr. Gör. Esra AVAN

Şirnak Üniversitesi, esrasap33@gmail.com, orcid.org/0000-0002-7013-0359

Makale Gönderim-Kabul Tarihi (21.07.2022-10.04.2023)

Öz

Sağlık kurumlarında finansal yönetim uygulamaları kapsamında finansal analiz giderek artan bir öneme sahip olmuştur. Nitekim sağlık hizmeti sunumunda temel rol alan hastanelerin finansal performansının değerlendirilmesi sağlık sektörünün devamlılığı için gereklidir. Bu araştırmanın amacı hastane hizmetleri alt sektörünün finansal performansını trend analizi yöntemiyle incelemektir. Araştırma verileri 2009-2020 dönemi için Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası'ndan elde edilmiştir. Trend analizi için 2009 yılı temel yıl alınarak diğer yıllardaki hesapların temel yıl hesaplarına göre değişim yüzdeleri hesaplanmıştır. Analizin gerçekleştirilmesinde Microsoft Excel programından yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda hastane hizmetleri alt sektörünün duran varlıklarının ve özkaynaklarının temel yıla kıyasla sürekli arttığı tespit edilmiştir. Dönen varlıkların ve Kısa Vadeli Yabancı Kaynakların 2019 yılında, Uzun Vadeli Yabancı Kaynakların ise 2018 yılında düştüğü sonucuna ulaşılmıştır. Enflasyon göz önüne alındığında bu artışın gerçekleşmesi doğal bir süreçtir. Gelecek araştırmalarda enflasyon vb. faktörlerin de analiz kapsamına alınması önerilmektedir. Bu kapsamda farklı analiz yöntemleriyle araştırmaların artırılması faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğilim yüzdesi, finansal analiz, finansal performans, hastane, trend analizi

Abstract

Financial analysis has become increasingly important within the scope of financial management practices in health institutions. As a matter of fact, it is necessary the evaluation of the financial performance of hospitals, which play a fundamental role in the provision of health services for the continuity of the health sector. The aim of the study is to examine the financial performance of the hospital services sub-sector by trend analysis method. Research data were obtained from the Central Bank of the Republic of Turkey for the period of 2009-2020. It was taken that 2009 as the base year for the trend analysis. It was calculated that the percentages of change of the accounts of other years to the base year accounts. It was used that Microsoft Excel program in the analysis. As a result of, it was determined that the fixed assets and equity of the hospital services sub-sector increased continuously compared to the base year. It was observed that current assets and short term liabilities decreased in 2019 and long term liabilities in 2018. When inflation is taken into account, the realization of this increase is a natural process. It is suggested that factors such as inflation should be

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 9 Sayı/Issue : 1 Yıl/Year : 2023 ISSN -2149-6161

included in the analysis in future studies. In this context, it would be beneficial to increase research with different analysis methods.

Keywords: Financial analysis, financial performance, hospital, trend, trend analysis

GİRİŞ

Güncel ekonomik gelişmeler tüm sektörlerde olduğu gibi sağlık sektöründe de finansal sürdürülebilirliği ön plana çıkarmıştır. Pandemi döneminde önemi daha da anlaşılan sağlık kurumları sağlık hizmeti sunumunun temel yapı taşlarıdır. Sağlıklı bir toplum ve sağlıklı bir ekonomi için sağlık kurumlarının finansal sürdürülebilirliği önemli bir gerekliliktir. Bu bağlamda sağlık kurumlarının finansal sürdürülebilirliği için mevcut durumları değerlendirilmeli, kar- zarar durumlarına göre finansal planlamalarını düzenlemeleri gerekmektedir. Bu kapsamda faydalı sonuçlar sunan finansal analizler giderek artan öneme sahip olmuştur.

Faaliyet sonuçlarının/ performansın değerlendirilmesi, kararlara ve planlara temel oluştur, maliyetlerin, kapasitelerin ve fiyatlandırma politikası incelenmesine olanak sağlayan (Saraç, 2012:30) finansal analiz finansal tabloların analizini içermektedir (Kargın, 2010:21). Finansal analizin başarılı olması hususundaki birincil faktör finansal tabloların sağlıklı bir şekilde hazırlanıp analizde kullanılan verilerin ve bilgilerin doğru olmasıdır. Finansal tablolardaki verilerin doğruyu yansıtmaması durumunda, hangi tür analiz yöntemi kullanılmış olursa olsun sağlıklı bir sonuç alınmasına imkân yoktur. Bunun yanı sıra işletmenin yer aldığı sektörün özelliklerinin belirlenmesi, incelenen işletmenin üretim, fiyat, finansman, kar dağıtımı gibi politikalarının ve muhasebe yöntemlerinin bilinmesi gereklidir. Ayrıca, incelenen dönemdeki ekonomik şartlar, eğilimlerin tespit edilmesi ve çevre koşullarının da bilinmesi gereklidir (Koçyiğit vd, 2022:167).

Finansal tablo analiz türleri amacına göre, içeriğine göre ve analizi yapana göre üç temel gruba ayrılmaktadır. Amacına göre finansal analiz yatırım, kredi ve yönetim analizinden oluşmaktadır. İçeriğine göre finansal analiz statik ve dinamik olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Analizi yapanın niteliğine göre finansal analiz iç analiz ve dış analiz türlerinden oluşmaktadır (Yaslıdağ, 2012:159). Finansal tablo analiz teknikleri Oran Analizi, Karşılaştırmalı Tablolar Analizi, Yüzde Yöntemiyle Analiz ve Trend Analizi olmak üzere 4 başlıktan oluşmaktadır (Clemenson ve Sellers, 2013:257).

Trend (Eğilim Yüzdeleri) Analizi işletmenin finansal durumu ve faaliyet sonuçlarının uzun dönemdeki trendlerini inceleyen analiz tekniğidir. Bu analiz tekniğinde işletmenin finansal durumuna ve faaliyet sonuçlarına ilişkin kalemlerin uzun dönemler itibari ile değişiminin trendleri (eğilimleri) belirli bir yılın finansal tablosundaki rakamlara endeksenerek analiz edilmektedir. Bu amaçla özellikle aralarında anlamlı ilişkiler kurulabilen kalemlerin analizde baz alınan yıllara göre uzun dönemde göstermiş olduğu değişim yönü belirlenerek bu kalemler arasındaki eğilimin etkileşimi incelenmektedir (Topak, 2010:193). Bu yöntemde, birbirini izleyen dönemlere ait mali tablolarda yer alan kalemlerin, temel veya baz alınan mali tablo kalemlerine göre gösterdiği artış veya azalışlar yüzde olarak hesaplanmaktadır (Kaya, 2015:163-164).

Sağlık kurumlarında finansal performansın değerlendirilmesinde çeşitli yöntemlerden yararlanılmaktadır (Aydemir, 2018; Bozdemir ve Güley, 2022; Bülüç vd., 2018; Çil Koçyiğit vd., 2022; Çil Koçyiğit, 2022; Işıkçelik vd., 2021; Işıkçelik vd., 2022; Karadeniz ve Koşan, 2017; Karadeniz, 2016; Karataş ve Çınaroğlu, 2023; Turgut vd., 2019). Gerek sağlık kurumlarının gerekse hastane hizmetleri alt sektörünün finansal durum değerlendirmesinde bu yöntemler kullanılmaktadır. Trend analizi bu amaçla kullanılan yöntemlerden biridir. Bu bağlamda bu

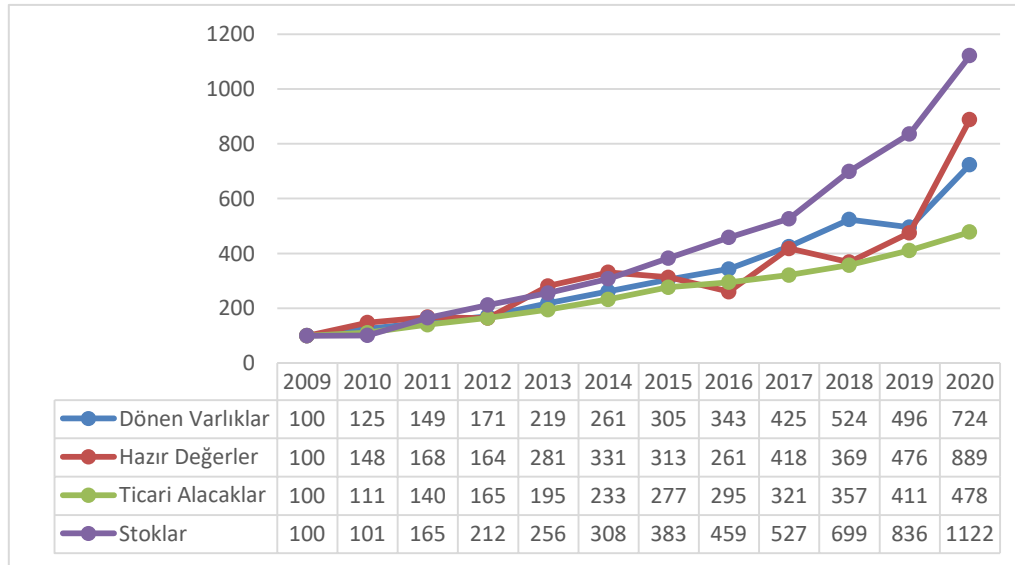
araştırmanın amacı hastane hizmetleri alt sektörünün finansal performansının trend analizi yöntemiyle incelenmesidir. Literatür incelendiğinde hastane hizmetleri sektörünün mali durumun çeşitli yöntemlerle analiz edildiği ancak trend analizinin bu yöntemlerden biri olmadığı gözlemlenmiştir. Araştırmanın bu bağlamda özgün olduğu düşünülmektedir.

YÖNTEM

Bu araştırmanın amacı hastane hizmetleri alt sektörünün finansal performansını trend analizi yöntemiyle incelemektir. Araştırma verileri TCMB (2022) tarafından verisi yayımlanan Q-86-İnsan sağlığı hizmetleri sektörü Q-861-Hastane hizmetleri alt sektörüne ait 2009-2020 yıllarının finansal tablolarından oluşmaktadır. Bu kapsamda 2009 yılında 669, 2010'da 861, 2011'de 964, 2012'de 1210, 2013'te 1836, 2014'te 1797, 2015'te 1853, 2016'da 1887, 2017'de 2008, 2018'de 2302, 2019'da 2537 ve 2020 yılında 2613 hastaneye ait konsolide bilanço ve gelir tablosu hesap kalemleri analiz edilmiştir. Trend analizi için 2009 yılı temel yıl alınarak diğer yıllardaki hesapların temel yıl hesaplarına değişim yüzdeleri hesaplanmıştır. Analizin gerçekleştirilmesinde Microsoft Excel programından yararlanılmıştır. Araştırmada kamuya açık ve erişilebilir verilerin kullanılması nedeniyle etik kurul izni alınmamıştır.

BULGULAR

Bu araştırmada hastane hizmetleri alt sektörünün 2009-2020 finansal performansı trend analizi yöntemiyle değerlendirilmiştir. Bu kapsamda sektörde faaliyet gösteren hastanelerin varlık durumları, kaynak yapıları ve kar/ zarar performanslarının yıllar itibarıyla gösterdiği değişim

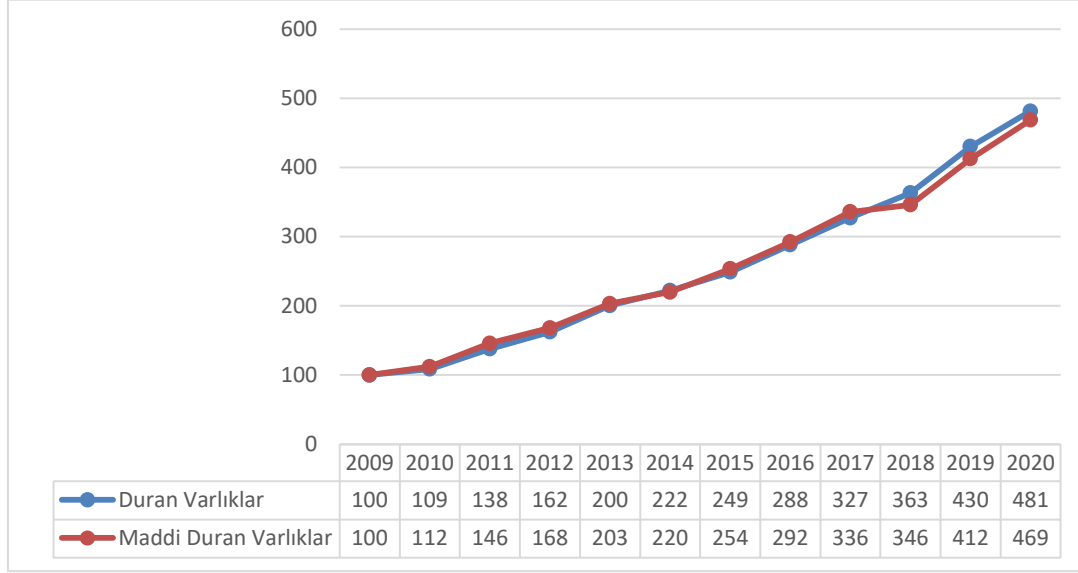

grafikler yardımıyla yorumlanmıştır.

Şekil 1: Dönen Varlıklar, Hazır Değerler, Ticari Alacaklar ve Stoklar Hesap Kalemlerinin Trend Analizi Bulguları

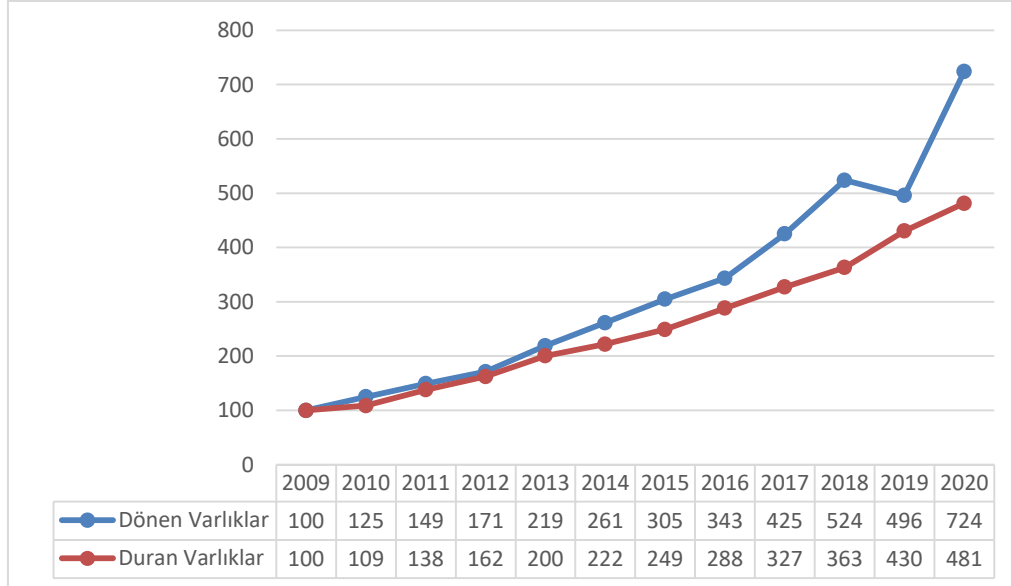
Şekil 1'de Dönen Varlıklar ve alt kalemleri olan Hazır Değerler, Ticari Alacaklar ve Stoklar hesap kalemlerinin 2009-2020 trend analizi bulguları yer almaktadır. Dönen varlıkların temel yıla kıyasla diğer yıllarda sürekli arttığı gözlemlenmiştir. Hazır Değerlerin 2015'e kadar dalgalanma

göstererek arttığı, 2015'ten 2016'ya düştüğü, sonrasında ise artarak yükseldiği görülmektedir. Ticari alacaklar da 2009'a kıyasla diğer yıllarda sürekli bir artış göstermiştir. Stoklarda da artış trendi mevcut olmakla birlikte bu trendin son yıllarda aşırı olduğu görülmektedir.

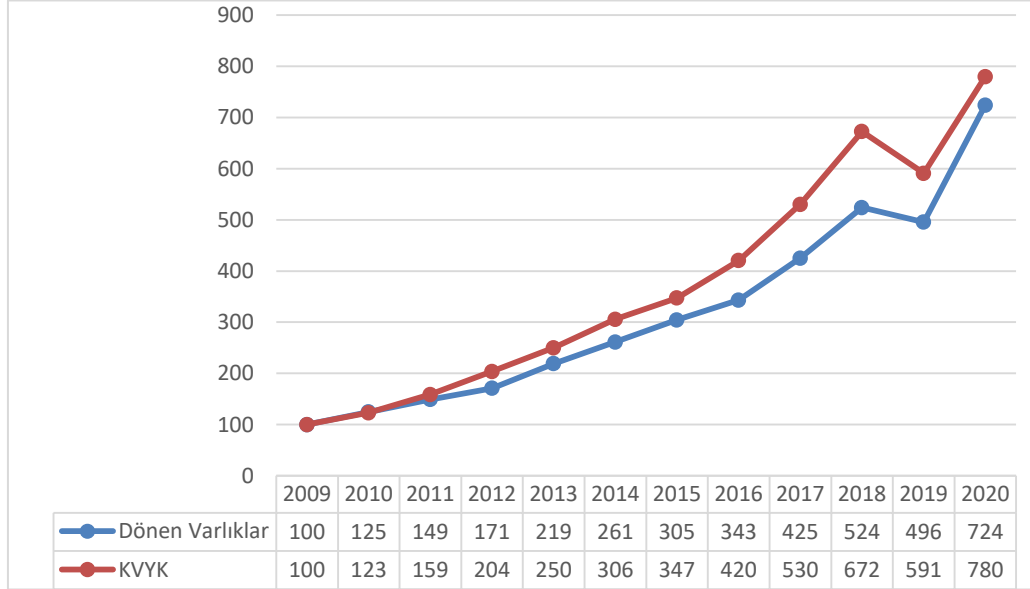
Şekil 2: Duran Varlıklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesap Kalemlerinin Trend Analizi Bulguları

Şekil 2'de Duran Varlıklar ve Maddi Duran Varlıklar trend analizi bulguları yer almaktadır. Temel yıla kıyasla diğer yıllarda Duran Varlıklar artmıştır. Maddi Duran Varlıklar hesabında da aynı şekilde bir artış görülmektedir.

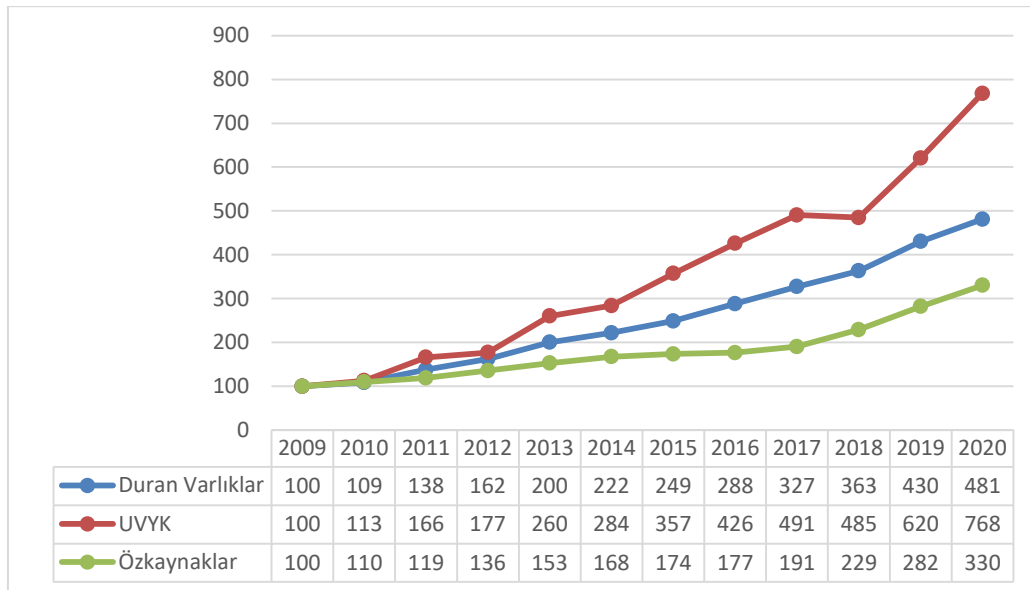
Şekil 3: Dönen Varlıklar ve Duran Varlıklar Hesap Kalemlerinin Trend Analizi Bulguları

Hastanelerin varlık yapısındaki değişimi görmek amacıyla Şekil 3'te Dönen Varlıklar ve Duran Varlıklar hesap kalemlerinin trend analizi bulguları sunulmuştur. Dönen Varlıklar temel yıla kıyasla 2018'e kadar artmış ancak 2019'da düşmüş, 2020'de yeniden artmıştır. Duran Varlıklar temel yıla kıyasla diğer yıllara kıyasla sürekli bir şekilde artmıştır.

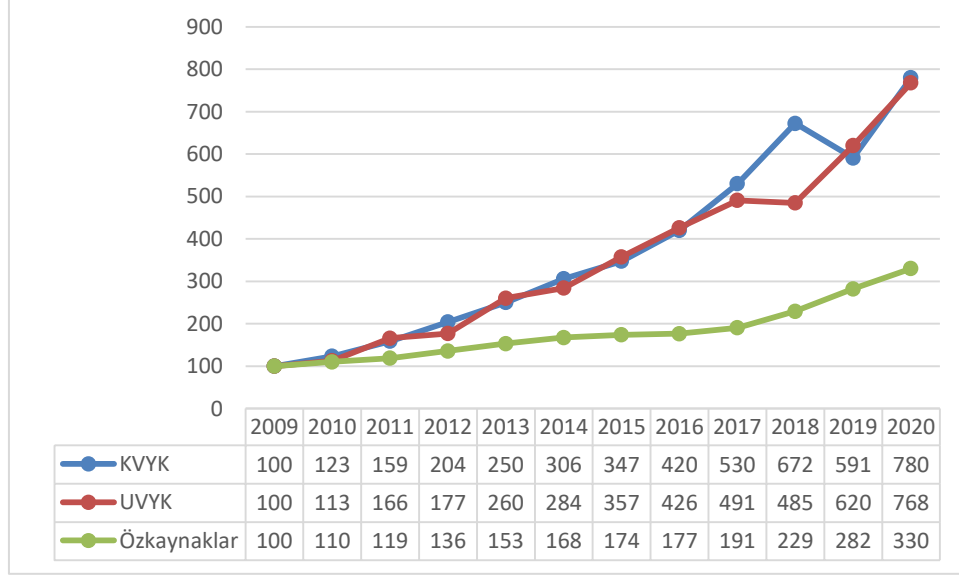
Şekil 4: Dönen Varlıklar ve KVKYK Hesap Kalemlerinin Trend Analizi Bulguları

Vade Uyumu Kuralına göre Dönen Varlıkların KVKYK ile finanse edilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda iki hesap kalemini birlikte yorumlamak için Şekil 4'te Dönen Varlıklar ve KVKYK trend analizi bulguları verilmiştir. Dönen Varlıklar temel yıllara kıyasla 2018'e kadar artmış, 2019'da düşmüş ve 2020'de yeniden artmıştır. KVKYK hesabında da aynı trend görülmektedir. Bu durum Dönen Varlıklarla KVKYK'ın uyumlu olduğunu göstermektedir.

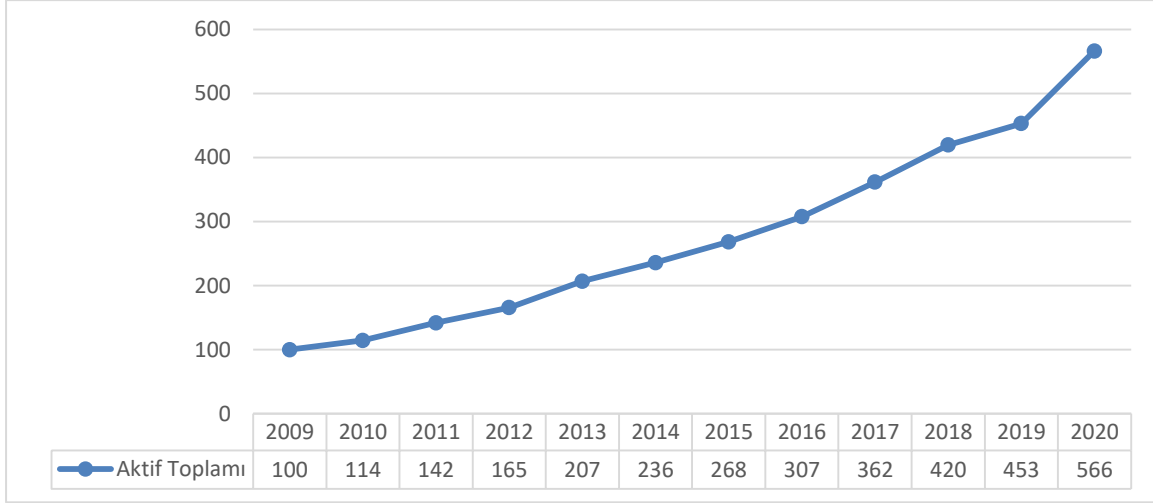
Şekil 5: Duran Varlıklar, UVYK ve Özkaynaklar Hesap Kalemlerinin Trend Analizi Bulguları

Vade Uyumu Kuralına göre Duran Varlıklar ve Özkaynaklar ile finanse edilmelidir. Bu kapsamda Şekil 5'te Duran Varlıklar, UVYK ve Özkaynaklar trend analizi bulguları sunulmuştur. Duran Varlıklar temel yıla kıyasla diğer yıllarda sürekli bir artış göstermiştir. UVYK 2017 yılına kadar artmış, 2018'de biraz düşmüş, sonrasında yine yükselmiştir. Özkaynaklar temel yıla kıyasla 2020 yılına kadar sürekli bir artış göstermiştir.

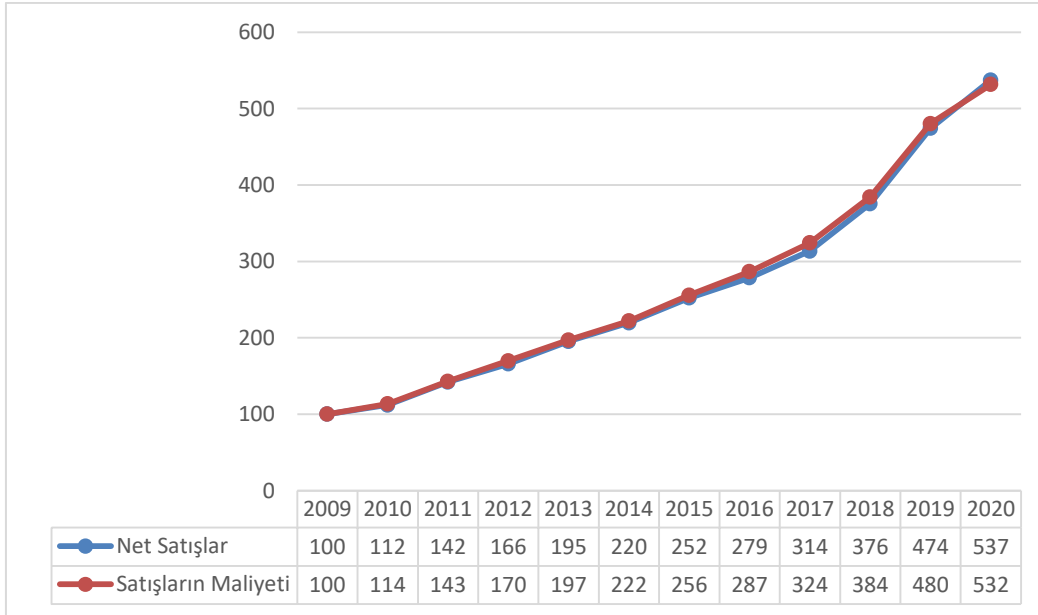
Şekil 6: KVKYK, UVYK ve Özkaynaklar Hesap Kalemlerinin Trend Analizi Bulguları

Araştırma kapsamındaki hastanelerin kaynak yapısındaki değişimler gözlemlemek amacıyla Şekil 6'da KVKYK, UVYK ve Özkaynaklar trend analizi bulgularına yer yer verilmiştir. KVKYK temel yıllara kıyasla 2018'e kadar artmış, 2019'da düşmüş ve 2020'de yeniden artmıştır. UVYK 2017 yılına kadar artmış, 2018'de biraz düşmüş, sonrasında yine yükselmiştir. Özkaynaklar temel yıla kıyasla 2020 yılına kadar sürekli bir artış göstermiştir.

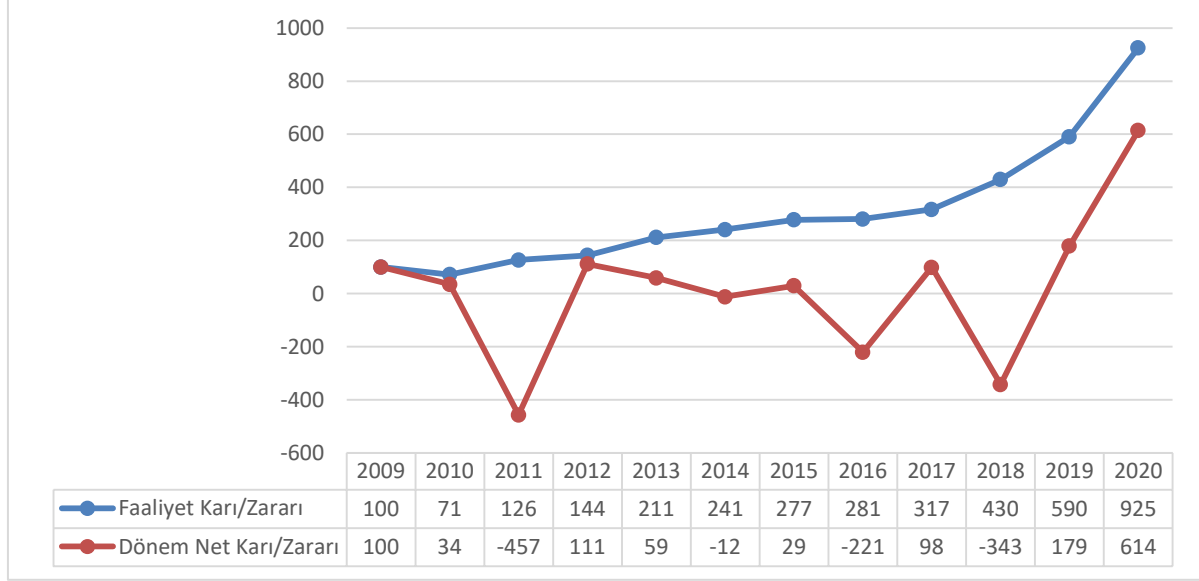
Şekil 7: Aktif Toplamı Trend Analizi Bulguları

Şekil 7’de Aktif aynı zamanda pasif toplamı trend analizi bulguları yer almaktadır. Hastanelerin varlıklarının ve kaynaklarının temel yıla kıyasla sürekli artış gösterdiği saptanmıştır.

Şekil 8: Net Satışlar ve Satışların Maliyeti Hesap Kalemlerinin Trend Analizi Bulguları

Şekil 8’de Net Satışlar ve Satışların Maliyeti trend analizi bulguları sunulmuştur. Net Satışlar ve Satışların Maliyeti hesaplarının her ikisinde de temel yıla kıyasla aynı yönde artış trendi gözlemlenmektedir.

Şekil 9: Faaliyet Karı/ Zararı ve Dönem Net Karı/ Zararı Hesap Kalemlerinin Trend Analizi Bulguları

Faaliyet Karı/Zararı ve Dönem Net Karı/Zararı trend analizi bulguları Şekil 9'da yer almaktadır. Faaliyet Karı/Zararı hesabına bakıldığında temel yıla kıyasla 2010 yılında zarar edildiği, sonrasında kar ettiği ve karlılığın arttığı görülmektedir. Bu durum hastanelerin sağlık hizmeti sunumundan genel anlamda kar ettiğini göstermektedir. Hastanelerin tüm faaliyetleri sonucundaki karlılık durumunu gösteren Dönem Net Karı Zararı hesabı incelendiğinde 2011, 2014, 2016 ve 2018 yıllarında mevcut durumda zarar edildiği, temel yıla kıyasla ayrıca 2010, 2013, 2015, 2017 yıllarında da zarar edildiği, 2012, 2019 ve 2020 yıllarında kar edildiği saptanmıştır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Hastane hizmetleri alt sektörünün 2009-2020 finansal performansı trend analizi yöntemiyle değerlendirildiği bu çalışmada dönen varlıkların temel yıla kıyasla 2018'e kadar arttığı ancak 2019'da düştüğü, 2020'de yeniden arttığı sonucuna ulaşılmıştır. KVKYK hesabında da aynı trend görülmektedir. UVYK 2017 yılına kadar artmış, 2018'de biraz düşmüş, sonrasında yine yükselmiştir. Özkaynaklar temel yıla kıyasla 2020 yılına kadar sürekli bir artış göstermiştir. Hastanelerin aktiflerinin ve pasiflerinin temel yıla kıyasla sürekli artış gösterdiği saptanmıştır. Sektörün satış maliyetlerinde ve satışlarında temel yıla kıyasla aynı yönde artış trendi gözlemlenmektedir. Faaliyet Karı/Zararı hesabına bakıldığında temel yıla kıyasla 2010 yılında zarar edildiği, sonrasında kar ettiği ve karlılığın arttığı görülmektedir. Dönem Net Karı/Zararı hesabına bakıldığında temel yıla kıyasla 2012, 2019 ve 2020 yıllarında kar, diğer yıllarda zarar edildiği saptanmıştır. Genel olarak sağlık kurumlarının finansal durumlarını düzenli bir eğilim göstermemekte, düzensiz dalgalanmalar göstermektedir. Bu durumun genel ekonomik gelişmelerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Literatür incelendiğinde hastane hizmetleri alt sektörünün finansal durumunu trend analizinden farklı yöntemlerle analiz eden araştırmalar görülmektedir. Karadeniz (2016) tarafından yapılan çalışmada oran analizi yöntemi kullanılmış olup hastane hizmetleri alt sektörünün likiditesinin zayıf, yabancı kaynak ağırlıklı finansmana sahip olduğu ve karlılık açısından olumsuz değerlere

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 9 Sayı/Issue : 1 Yıl/Year : 2023 ISSN -2149-6161

sahip olduğu saptanmıştır. Aydemir (2018) tarafından aynı yöntemle analiz yapılmış olup finansal yapının borç ağırlıklı ve karlılığın düşük olduğunu neticesine varmıştır. Karadeniz ve Koşan (2017)'in araştırmasında DuPont analizi kullanmış olup hastane hizmetleri alt sektörünün karlılıklarının 2012 ve 2014 yıllarında pozitif, 2013 yılında negatif, maliyetin yüksek, yabancı kaynak kullanımının fazla olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Yiğit (2020) hastane hizmetleri sektörünün finansal durumunu TOPSİS ve Altman Z Skor Modeli ile ölçmüştür. Çalışma neticesinde finansal sağlık düzeyinin kötüye gittiği ve finansal riskin arttığı saptanmıştır. Bir diğer araştırmada CRITIC temelli TOPSİS yöntemiyle analiz yapılmış olup hastane hizmetleri alt sektörünün finansal performansında yıllar itibariyle dalgalanma görüldüğü saptanmıştır (Erkılıç, 2021). Işıkçelik vd. (2022) tarafından DuPont Analiz Tekniği, Finansal Güç İndeksi ve Hastane Finansal Yaşam İndeksi ile analiz yapılmıştır. Araştırmada hastane hizmetleri sektöründe likiditenin düşük, yabancı kaynak kullanımının çok, karlılıkların düşük olduğu sonucun ulaşılmıştır.

Literatürde sağlık kurumlarının finansal performansının trend analiziyle değerlendirildiği çalışmalar araştırıldığında sınırlı sayıda çalışmaya ulaşılmaktadır. Özgülbaş (2006) kamu hastanelerinin 1996-2000 yılları finansal durumlarını trend analiziyle değerlendirmişlerdir. Araştırmada oran analizi yöntemiyle elde edilmiş finansal oranların trendi incelenmiş olup likidite oranlarının dalgalanma gösterdiği, özkaynak ağırlıklı finansman izlediği, karlılıklarının düştüğü sonucuna ulaşılmıştır. Bülüç vd. (2017c) bir kamu hastanesinin Sağlık Bakanlığı'nın yeniden yapılanması öncesi ve sonrası finansal durumunu trend analiziyle incelemişlerdir. 2008-2016 yılı verilerinin analiz edildiği araştırmada hastanenin yapılanma sonrasında, öncesine oranla KYVK'nın artış trendinin, özkaynaklarının düşüş trendinin ve net satışların artış trendinin daha fazla olduğunu belirlemişlerdir. Bülüç vd. (2018) kamu üniversite hastanelerinin 2013-2017 yılı finansal performansını trend analiziyle değerlendirmişlerdir. Araştırma sonucunda üniversite hastanelerinin finansal açıdan problem yaşadığı, zarar ettiği ve 2015 yılı hariç bu zararlarının arttığını tespit etmişlerdir. Kaya ve Biçer (2022) iki kamu hastanesinin birleşmesi öncesi (2013-2015 yılları) ile birleşme sonrası (2016-2018 yılları) finansal performansını trend analiziyle incelemişlerdir. Araştırmada hastanelerin dönen varlıklarının ve duran varlıklarının dalgalanma gösterdiği, KVK'nın arttığı ve özkaynaklarının düştüğü sonucuna ulaşmışlardır. Karataş ve Çınaroğlu (2023) iki özel hastanenin 2017-2021 finansal performansını değerlendirmede trend analizinden yararlanmışlardır. 2017 yılının temel alındığı araştırmada hastanelerden birinin finansal kalemlerinde sürekli artış görülmekteyken diğer hastanede özellikle Covid-19 başlangıcından sonra düşüş görülmüştür.

Hastane hizmetleri alt sektörünün varlıklarının ve kaynaklarının temel yıla kıyasla diğer yıllarda genel anlamda arttığı saptanmıştır. Sadece dönen varlıklarda ve KVK'da 2019 yılında, UYVK'da 2018 yılında düşüş gözlemlenmiştir. Enflasyon göz önüne alındığında bu artışın gerçekleşmesi doğal bir süreçtir. Gelecek araştırmalarda enflasyon vb. faktörlerin de analiz kapsamına alınması önerilmektedir. Bu kapsamda farklı analiz yöntemleriyle araştırmaların artırılması da faydalı olacaktır. Literatür incelendiğinde genelde bir veya birkaç yöntemin bir arada kullanılarak finansal analiz yapan araştırmalar bulunmaktadır. Gelecek araştırmalarda tüm finansal analiz tekniklerinin bir arada kullanılarak analizler yapılmasının daha kapsamlı sonuçlar vereceği düşünülmektedir.

Çatışma Beyanı: Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 9 Sayı/Issue : 1 Yıl/Year : 2023 ISSN -2149-6161

KAYNAKÇA

- Akdoğan, N. ve Tenker, N. (1991). Tekdüzen Muhasebe Sisteminde Mali Tablolar ve Oran Analizi, Ankara.
- Aydemir, İ. (2018). "Hastanelerde Finansal Performansın Değerlendirilmesi: Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Hastane Hizmetleri Sektör Bilançolarında Bir Uygulama", USAYSAD, 4(2):133-149.
- Bozdemir, E. ve Güley, A.Ö. (2022). "Sağlık Hizmeti Sunan Özel İşletmelerin Finansal Analizi: Merkez Bankası Verileri Üzerine Bir Çalışma", İşletme Bilimi Dergisi, 10(3), 337-361.
- Bülüç F, Özkan O, Ağırbaş İ (2018). Üniversite Hastanelerinin Finansal Performansının Trend Analiziyle Değerlendirilmesi, 2. Uluslararası 12. Ulusal Sağlık ve Hastane İdaresi Kongresi, 11-13 Ekim 2018, Muğla, 1226-1233 (sözlü bildiri).
- Bülüç, F., Özkan, O. ve Ağırbaş, İ. (2017a). "Oran Analizi Yöntemiyle Özel Hastane Finansal Performansının Değerlendirilmesi", International Journal of Academic Value Studies, 3(11), 64-72.
- Bülüç, F., Özkan, O. ve Ağırbaş, İ. (2017b), "Üniversite Hastanelerinin Finansal Performansının Oran Analizi Yöntemiyle Değerlendirilmesi", BMIJ, 5(2),268-281.
- Bülüç, F., Özkan, O., Şahan Öztürk, N. ve Ağırbaş, İ. (2017c). "Hastane Finansal Durumunun Trend Analizi Yöntemiyle Değerlendirilmesi", 1. Uluslararası 11. Sağlık ve Hastane İdaresi Kongresi, 13-15 Ekim 2017, Trabzon (sözlü bildiri).
- Clemenson, B. ve Sellers R.D. (2013). "Educational Case Hull House: an Autopsy of Not-For-Profit Financial Accountability. Journal of Accounting Education", 31,257.
- Çil Koçyiğit, S. Bıyık, E. ve Ertaş, Ş. (2022). "Özel Bir Sağlık İşletmesinin Finansal Performansının Trend Analizi ile Değerlendirilmesi", Abant Sosyal Bilimler Dergisi, 22(1),165-180.
- Erkılıç, C.E. (2021). "Hastane Hizmetleri Sektörünün CRITIC Temelli TOPSIS Yöntemi ile Finansal Performansının Değerlendirilmesi", Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 46,63-84.
- Işıkçelik, F., Durur, F. ve Günaltay, M.M. (2021). "Özel Hastane Finansal Performansının DuPont Finansal Analiz Yöntemiyle Değerlendirilmesi", Alanya Akademik Bakış Dergisi, 5(2),773-791.
- Işıkçelik, F., Turgut, M. ve Ağırbaş, İ. (2022). "Hastanelerde Finansal Performansın Farklı Analiz Yöntemleri ile Değerlendirilmesi", Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 13(34), 505-519.
- Karadeniz, E. (2016). "Hastane Hizmetleri Alt Sektörünün Finansal Performansının İncelenmesi: Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası Sektör Bilançolarında Bir Uygulama", Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi, 19(2),101-114.
- Karadeniz, E. ve Koşan, L. (2017). "Hastane Hizmetleri Sektörünün Aktif ve Özsermaye Karlılık Performansının Analizi: Hastane Hizmetleri Sektör Bilançolarında Bir Araştırma", İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi, 5(1),37-47.
- Karataş, Y. E. ve Çınaroğlu, S. (2023). "Sağlık Alanında Faaliyet Gösteren İşletmelerin Konsolide Finansal Tablo Analizi", Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi, 26(1), 149-174.
- Kargın, M. (2010). Muhasebe Verileri Olarak Finansal Oranlar ve İstatistiksel Özellikleri, Ankara.
- Kaya, F. (2015). Finansal Yönetim, İstanbul:Beta Yayıncılık.
- Kaya, Y. ve Biçer, E.B. (2022). "Hastane Birleşmelerinin Finansal Analizi: Kamu Hastanelerinde Bir Uygulama", USAYSAD, 8(1),69-94.
- Özgülbaş, N. (2006). "Türkiye'de Kamu Hastanelerinin Finansal Durum Değerlendirmede Kullanılabilecekleri Bir Yöntem: Trend Analizi", Muhasebe ve Finansman Dergisi, 0(29),129-139.

ULUSLARARASI SAĞLIK YÖNETİMİ VE STRATEJİLERİ ARAŞTIRMA DERGİSİ

INTERNATIONAL JOURNAL OF HEALTH MANAGEMENT AND STRATEGIES RESEARCH

Cilt/Volume : 9 Sayı/Issue : 1 Yıl/Year : 2023 ISSN -2149-6161

- Saraç, M. (2012). Finansal Yönetim. İstanbul: Sakarya Yayıncılık.
- TCMB (2022). Metaveri. https://www3.tcmb.gov.tr/sector/dosyalar/menu/metadata_tr.pdf , 09.07.2022.
- Topak, M.S. (2010). Finansal Tablolar Analizi, İstanbul Üniversitesi.
- Turgut, M., Işıkçelik, F. ve Ağırbaş, İ. (2019). Sağlık Kurumlarında Maliyet Analizi ve Finansal Analiz, İsmail Ağırbaş (Ed.) Sağlık Ekonomisi ve Sağlık Kurumları Yönetiminde Temel Konular içinde (135-169). Ankara:Siyasal Kitabevi.
- Yaslıdağ, B. (2012). Finansal Yönetim. İstanbul: Seçkin Yayıncılık.
- Yiğit, V. (2020). “Hastane Hizmetleri Alt Sektörünün Finansal Performans Analizi”, USAYSAD, 6(3),609-624.